

УДК 378.147:004

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-5\(45\)-1013-1025](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-5(45)-1013-1025)

Березюк Олексій Валерійович здобувач PhD, Житомирський державний університет імені Івана Франка, м. Житомир, тел.: (096) 98-23-791, <https://orcid.org/0009-0008-4123-2023>

ПРОБЛЕМА ВПРОВАДЖЕННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМИ ЗАКЛАДАМИ

Анотація. Стаття присвячена аналізу проблеми впровадження комп'ютерних технологій в систему управління освітніми закладами. Стрімка цифровізація сучасної освіти викликана не лише соціальним замовленням, а й необхідністю розвитку будь-якого освітнього закладу, інтенсифікації, активізації його діяльності, формуванню цифрової компетентності в кожного педагога, а особливо в управлінців освітнім закладом, що сприяє підвищенню ефективності управлінських процесів у освітньому секторі.

Тому впровадження комп'ютерних технологій в систему управління освітніми закладами є важливим завданням сучасної освіти.

Узагальнений вітчизняний та зарубіжний досвід з проблеми управління освітніми закладами дає змогу визначити управління освітнім закладом як цілеспрямовану, активну взаємодію керівника з іншими учасниками освітнього процесу з метою забезпечення координації зусиль щодо оптимального функціонування освітньої установи та переведення її на більш якісний рівень.

Комп'ютерні технології, орієнтовані на вирішення творчих проблем і формування відповідного педагогічного досвіду в самих управлінців, стали невід'ємною частиною сучасних механізмів освітнього управління.

Застосування комп'ютерних технологій вимагає проведення аналізу освітніх потреб.

Впровадження цифрових рішень в систему освітнього управління спрямоване на підвищення ефективності управлінських процесів. Комп'ютерні технології, які найбільш часто застосовуються в системі управління освітніми закладами, можна розділити на певні групи: мережеві технології, що використовують локальні мережі та глобальні мережі Internet технології, орієнтовані на локальні комп'ютери технології; мультимедійні технології.

У результаті дослідження доведено, що для практичного впровадження запропоновано серед комп'ютерних технологій виділити такі: створення дидактичних посібників за допомогою застосунків Canva та PicMonkey; створення тематичного каталогу Інтернет-ресурсів в застосунку Padlet; створення електронних навчально-методичних комплексів за допомогою

програмного продукту Microsoft Office Front Page; створення електронних тестів за допомогою Google Forms та Kahoot; метод проектів і бюлетені Microsoft Publisher; розробка навчальних занять та позакласних заходів з використанням Інтернет-ресурсів та інші.

Створення освітньо-наукового інформаційного, комп'ютерного середовища в освітньому закладі дозволить ефективно використовувати комп'ютерні технології для проведення навчальних занять, контролюючих заходів, для самостійної роботи при очній та дистанційній формах навчання.

Ключові слова: управління, освітній заклад, система управління освітнім закладом, управлінська педагогічна діяльність, цифровізація, цифрова компетентність, технологія, комп'ютерні технології, мережеві технології, мультимедійні технології.

Bereziuk Oleksii Valeriiovych PhD candidate, Ivan Franko Zhytomyr State University, Zhytomyr, tel.: (096) 98-23-791, <https://orcid.org/0009-0008-4123-2023>

INTEGRATION OF DIGITAL TECHNOLOGIES INTO MECHANISMS OF PUBLIC MANAGEMENT OF INFORMATION

Abstract. The article analyzes the problem of introducing computer technologies into the management system of educational institutions. The rapid digitalization of modern education is caused not only by the social order, but also by the need to develop any educational institution, intensify and intensify its activities, and form digital competence in every teacher, and especially in the managers of an educational institution, which contributes to the efficiency of management processes in the educational sector.

Therefore, the introduction of computer technologies into the management system of educational institutions is an important task of modern education.

The generalized domestic and foreign experience on the issue of management of educational institutions makes it possible to define management of an educational institution as a purposeful, active interaction of the head with other participants of the educational process with the aim of ensuring coordination of efforts for optimal functioning of an educational institution and its transfer to a higher quality level.

Computer technologies focused on solving creative problems and forming appropriate pedagogical experience in managers themselves have become an integral part of modern educational management mechanisms.

The use of computer technologies requires an analysis of educational needs.

Let us define the specifics of computer technologies that apply a wide range of tools for use in management.

The introduction of digital solutions into the educational management system is aimed at improving the efficiency of management processes. Computer

technologies that are most often used in the management system of educational institutions can be divided into groups: network technologies that use local area networks and global Internet networks; technologies focused on local computers technologies; multimedia technologies.

As a result of the study, it is proved that for practical implementation it is proposed to distinguish the following computer technologies: creation of didactic aids using the Canva and PicMonkey applications; creation of a thematic catalog of Internet resources in the Padlet application; creation of electronic teaching and learning complexes using the Microsoft Office Front Page software; creation of electronic tests using Google Forms and Kahoot; project method and Microsoft Publisher newsletters; development of training sessions and extracurricular activities using Internet resources and

The creation of an educational and scientific information and computer environment in an educational institution will allow the effective use of computer technologies for conducting training sessions, control activities, for independent work in full-time and distance learning.

Keywords: management, educational institution, educational institution management system, managerial pedagogical activity, digitalization, digital competence, technology, computer technology, network technology, multimedia technology.

Постановка проблеми. У системі освіти України триває період комплексних реформ, що зумовлені розробленням нових засад розвитку та трансформації освіти відповідно до європейських і світових підходів та практик.

На сучасному етапі реформування освіти, що відбувається в умовах глобалізації та інформатизації освітнього середовища, зростає підвищення вимог до формування цифрової компетентності фахівців, ставляться нові вимоги і до впровадження комп'ютерних технологій в діяльності освітніми закладами. Саме комп'ютерні технології створюють умови не тільки для реалізації можливостей для усіх учасників педагогічного процесу, але й сприяють істотному розширенню їх професійних вмінь та навичок. Це пов'язане зокрема з тим, що комп'ютеризовані навчальні матеріали створюються засобами мультимедіа з використанням аудіо- та відеосупроводу, анімації, мультиплікації тощо. Такі матеріали можуть бути інтерактивними: надаючи доступ до навчальної інформації, вони взаємодіють зі учнем, вчителем, і корегують їх навчально-пізнавальну діяльність. Важливо і те, що комп'ютерні навчальні матеріали можна пересилати через телекомунікаційні мережі, що, зокрема, дало можливість організувати таку форму освіти як дистанційне навчання, що в сучасних реаліях має велике значення.

Разом з тим цифровізація освіти, проголошена в Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України, зумовила потребу і в модернізації

управлінського процесу в системі освіти. Відповідно виникає потреба в подальшій розробці сучасної теорії та методики педагогічного менеджменту щодо створення якісно нової системи управління освітніми закладами, яка спрямована на впровадження комп'ютерних технологій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз наукової літератури з проблеми управління освітніми закладами засвідчує, що дослідженню окремих питань даного предметного простору приділяли значну увагу такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як Боднар О. [1], Гадецький М. [2], Калініна Л. [3], Осадчий І. [3], Немченко С. [4], Топузов О. [3], Хриков С. [5], Карлоф Б., Мак-Грегор Д., Мейо Е., Тейдор Ф., Файол А. [5] та інші.

Важливі аспекти цифровізації освітнього управління висвітлюються такими вченими як Гуревич Р. [6], Жалдак М. [7], Кадемія М. [7], Овчарук О. [8], Спірін О. [7] та інші. В працях цих вчених розглянуто застосування комп'ютера, інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Велика увага приділяється висвітленню проблеми, що оскільки комп'ютерні мережі поширені всім світом, то доступ до сервера навчального закладу може бути отриманий із різних географічних точок, попитом на освітні послуги на відстані. Саме ця можливість покладена до основи способу навчання через комп'ютерні мережі, а саме дистанційному навчанню.

В наукових дослідженнях Бикова В., Гуревича Р. [6], Кадемії М. Немченко С. [4], Топузова О. [3] та інших піднімаються проблеми створення та впровадження в різні сфери діяльності освітніх закладів сучасних методів отримання, створення, збереження, передачі, використання інформації, тобто повинна бути інформатизація освітнього закладу, системи управління освітнім закладом та формування належного рівня інформаційної культури всіх учасників педагогічного процесу, особливо управлінців освітніми закладами.

Проте деякі дискусійні питання щодо впровадження, застосування комп'ютерних технологій у механізми освітнього управління, в різних напрямках роботи управлінців освітніми закладами не є досліджені в повній мірі вітчизняними науковцями та потребують ретельного опрацювання. Необхідність розв'язання даної теми зумовили вибір нашого дослідження.

Мета статті – висвітлення проблеми впровадження комп'ютерних технологій в систему управління освітніми закладами.

Виклад основного матеріалу. У Новому тлумачному словнику української мови управління розглядається як особливий вид діяльності, де відбувається прийняття стратегічних рішень в міру виявлення потенційних проблем, або процес, який перетворює неорганізований натовп в ефективну, цілеспрямовану і продуктивну групу [9]. Окрім того, це усвідомлена діяльність людини, яка має певну мету. І не просто діяльність, а той особливий її різновид, який пов'язаний із виробленням рішення, з організацією, спрямованою на втілення рішення в життя, з регулюванням системи відповідно до заданої мети, з підбиттям підсумків діяльності, з систематичним отриманням, переробкою та використанням інформації [1].

Управління освітнім закладом — це цілеспрямована, активна взаємодія керівника з іншими учасниками освітнього процесу з метою забезпечення координації зусиль щодо оптимального функціонування установи та переведення її на більш якісний рівень [8].

Сутність такого управління полягає в досягненні певних результатів освітнім закладом за допомогою розвинутого інформаційного забезпечення, яке необхідне для аналітичної діяльності.

У найширшому плані мета управління закладом освіти полягає у створенні необхідних умов для реалізації мети навчального закладу. Конкретна мета-мінімум — забезпечити оптимальне функціонування закладу освіти; максимум — його розвиток [5].

Призначення управлінської педагогічної діяльності — створити таке освітнє середовище, що ефективно функціонує та відповідає сучасним вимогам, є привабливим для реального та потенційного споживача освітніх послуг, своєчасно реагує та впроваджує нові технології і методи педагогічної діяльності.

Задача керівника освітнім закладом - це узагальнення результатів, визначення проблеми та тенденції для прийняття управлінського рішення.

Особливістю управлінської педагогічної діяльності є те, що знаряддям праці суб'єктів управлінської педагогічної діяльності є так звані специфічні функціональні чинники: знання, висока освіченість, культура поведінки, мовлення, професійна і емоційна культура педагогів, педагогіко-психологічні особливості вирішення практичних і теоретичних завдань тощо. Менеджмент в освіті за об'єкти впливу обирає учнів, викладачів, навчальні групи, педагогічні колективи з їхніми різноманітними професійними, психофізіологічними, психологічними, соціально-психологічними, гендерними рисами тощо [8].

Знаряддям менеджера освіти є його особистість як сукупність властивостей, якостей, станів, досвіду і певні властивості, якості, стани людей, груп, колективів, із якими він працює. З точки зору психології, управлінська діяльність є перетворювальною, в процесі якої здійснюється перехід від одного рівня розвитку до наступного, вищого.

Центральне місце в розвитку закладу освіти належить функціям управління. На сьогодні немає єдиної класифікації, проте більшість авторів схильні виокремлювати загальні (основні, операційні) функції, які засвідчують циклічність діяльності. Загальні функції управління, послідовно змінюючи одна одну, утворюють управлінський цикл: аналіз — планування — організація — контроль — регулювання [10].

Для реалізації даних функцій на сучасному етапі реформування освіти, яке відбувається в умовах глобалізації та інформатизації освітнього середовища, ставляться певні вимоги до системи управління освітніми закладами. І основною такою вимогою є цифровізація освітнього простору, впровадження комп'ютерних технологій.

Вчені В. Андрущенко, В. Биков, Р. Гуревич, М. Жалдак, М. Кадемія, В. Кремень, В. Кузьмінський, С. Литвинова, О. Овчарук, О. Спирін, Я. Топольник та інші вважають, що важливе місце в трансформаційних процесах освіти належить формуванню цифрової компетентності особистості педагога як основному засобу реалізації оновленого змісту навчання.

Готовність учасників освітнього процесу до оволодіння цифровою компетентністю потребує спеціально організованої мотиваційно просвітницької діяльності, покращення матеріально-технічної бази освітнього закладу, організації відповідної підготовки освітян до використання комп'ютерних технологій.

Тому одним з способів розв'язання даної проблеми є технологічний підхід, тобто застосування поняття «технологія» до сфери освіти, до педагогічних процесів взагалі, і в управлінні освітньою діяльністю зокрема.

Сам термін технологія походить від грецької *techne* – мистецтво, майстерність та *logos* – учіння, а термін «педагогічна технологія» в буквальному перекладі означає «вчення про педагогічне мистецтво, майстерність» [5].

Візьмемо за основу визначення терміну «педагогічна (освітня) технологія» систему функціонування всіх компонентів педагогічного процесу, побудованого на науковій освіті, запрограмованої в часі та в просторі, що приводить до належних результатів [5].

Провідником у будь-якій технології вважається детальне визначення кінцевого результату і точне досягнення його. А передумовами застосування поняття «технологія» щодо процесів у виробничій чи соціальній сфері є їх запрограмованість, окресленість кінцевих властивостей передбаченого продукту, засобів його створення, цілеспрямоване моделювання умов їх здійснення, а також реальне функціонування цих процесів [5].

Для ефективного управління будь-якою діяльністю у сфері суспільного виробництва потрібна розробка технологій її здійснення й технологій управління цією діяльністю. Технологічний підхід призводить до структуризації і прискорення відповідного виробничого процесу. Незважаючи на те, що управління освітою не містить ознак виробничого процесу, воно теж повинно бути технологічним [11].

Підвищення якості управлінської освітньої діяльності має здійснюватися через упровадження нових освітніх технологій, орієнтованих на вирішення творчих проблем і формування відповідного педагогічного досвіду в самих управлінців. Саме такими є комп'ютерні технології.

Комп'ютерні технології – це комплекс наукових та інженерних знань, реалізованих у прийомах діяльності, наборах матеріальних, технічних, енергетичних, трудових факторів виробництва, засобах їх об'єднання для створення продукту або послуги, що відповідають певним вимогам [11]. Управлінські комп'ютерні технології ґрунтуються на застосуванні комп'ютерів і телекомунікаційної техніки.

Відповідно до визначення, прийнятого ЮНЕСКО, комп'ютерна технологія – це комплекс взаємозалежних, наукових, технологічних, інженерних дисциплін, що вивчають методи ефективної організації праці людей, зайнятих опрацюванням і збереженням інформації; обчислювальну техніку і методи організації і взаємодії з людьми і виробничим устаткуванням, практичні додатки, а також пов'язані з усім цим соціальні, економічні і культурні проблеми [11].

Самі комп'ютерні технології вимагають складної підготовки, великих початкових витрат і наукомісткої техніки. Їх введення має починатися зі створення математичного забезпечення, формування інформаційних потоків у системах підготовки спеціалістів освітнього процесу.

Визначимо специфіку комп'ютерних технологій, які застосовують в управлінні освітніми закладами: 1) за допомогою комп'ютерної технології зводяться до мінімуму необґрунтовані управлінські експромти, у пріоритеті стає попереднє проєктування освітнього і управлінського процесу та подальше його відтворення; 2) комп'ютерна технологія передбачає проєкт управління освітнім процесом, що визначає структуру та зміст навчально-пізнавальної діяльності як викладача, так і учня; 3) цілеутворення проводиться з позиції двох аспектів: цілеутворення через психодіагностику та об'єктивний контроль якості освіти у закладі освіти; комп'ютерні технології сприяють розвитку особистості педагога і здобувача [11].

Розглянемо методологію застосування комп'ютерних технологій. Це може бути як централізована технологія, так і децентралізована. При застосуванні централізованої комп'ютерної технології враховуємо можливість звертання користувача до великих масивів інформації у вигляді баз даних і до інформаційної продукції широкої номенклатури; відносну легкість упровадження методологічних рішень по розвитку й удосконалюванню інформаційної технології завдяки їх централізованому прийняттю.

Недоліками такої методології є обмежена відповідальність нижчого за рангом персоналу, що не сприяє оперативному одержанню інформації користувачем, тим самим перешкоджаючи правильності виробітку управлінських рішень; обмеження можливостей користувача в процесі одержання і використання інформації [7].

Децентралізована комп'ютерна технологія полягає в опрацюванні інформації та пов'язана з появою в 80-х рр. XX століття персональних комп'ютерів і розвитком засобів телекомунікацій. Вона дуже істотно потіснила попередню технологію, оскільки дає користувачу широкі можливості в роботі з інформацією і не обмежує його ініціатив.

Перевагами такої методології є гнучкість структури, що забезпечує простір ініціативам користувача; зменшення потреби в користуванні центральним комп'ютером і відповідно контролю з боку обчислювального центру; більш повна реалізація творчого потенціалу користувача завдяки використанню засобів комп'ютерного зв'язку.

Проте ця методологія має і свої недоліки: складність стандартизації через велику кількість унікальних розробок; психологічне неприйняття користувачами, що рекомендуються обчислювальним центром стандартів у готових програмні продукти;

нерівномірність розвитку рівня комп'ютерної технології на локальних місцях, що в першу чергу визначається рівнем кваліфікації конкретного працівника.

Описані переваги і недоліки централізованої і децентралізованої комп'ютерної технології призвели до необхідності притримуватися лінії розумного застосування і того, і іншого підходу. Такий підхід можна назвати раціональною методологією [7].

Застосування комп'ютерних технологій вимагає проведення аналізу освітніх потреб.

1. Збір загальних вимог: проведення опитувань, інтерв'ю та групових дискусій серед викладачів, здобувачів і адміністративного персоналу для збору загальних вимог до освітньої платформи; визначення основних проблем та потреб, що виникають під час традиційного навчання.

2. Врахування вимог кожної групи: аналіз вимог викладачів, зокрема, щодо зручності ведення онлайн занять, можливостей взаємодії з здобувачами та моніторингу освітнього процесу; визначення очікувань здобувачів, таких як доступність навчального матеріалу, інтерактивність та можливість співпраці з іншими здобувачами; встановлення вимог адміністративного персоналу, наприклад, управління користувачами, збір та аналіз статистичних даних.

3. Аналіз технічних вимог: вивчення технічних можливостей користувачів, визначення їхнього рівня технічної грамотності та доступу до інформаційних засобів; встановлення вимог до безпеки та конфіденційності даних.

4. Збір фідбеку: проведення тестових фокус-груп та пілотних проєктів для збору додаткового фідбеку щодо конкретних аспектів платформи; врахування побажань та пропозицій користувачів щодо можливих покращень.

5. Формування загальної карти потреб: розробка загального зображення, яке враховує всі аспекти вимог різних груп користувачів та технічні обмеження; визначення пріоритетів та основних функцій, які мають бути реалізовані в першу чергу [7].

Отже, сучасний управлінець освітніми закладами повинен: знати, як застосовувати в системі управління освітніми закладами мультимедійні засоби; вміти знаходити освітні матеріали в телекомунікаційних мережах; знати, як представити зміст навчальних предметів, виховних заходів за допомогою мультимедійних технологій; володіти сучасними комп'ютерними технологіями [3].

Якщо управлінець освітніми закладами сам не відчуває потреби в оволодінні комп'ютерними технологіями, займає пасивну позицію невтручання, то дуже великий відсоток педагогічних працівників не включиться в цей процес.

Але освоїти комп'ютер ще не означає бути готовим застосовувати його в навчальному процесі. Для цього необхідно: мати уявлення про можливості практичної реалізації навчання та виховання в конкретних умовах; використовувати сучасні мультимедійні технології; володіти методикою застосування інформаційно-комунікативних технологій [3].

Реалізувати комп'ютерну технологію навчання та виховання можливо лише при наявності відповідного навчально-методичного комплексу, а також комп'ютерної грамотності педагога [7].

Використання комп'ютерних технологій, спрямованих на підвищення ефективності освітнього процесу, дозволить поєднати традиційне й комп'ютерне, змінити методи і зміст традиційного підготовки здобувачів освіти, зблизити процес управління в системі освіти та процес наукового дослідження, розвинути вміння й навички роботи з комп'ютером при проведенні численних професійних експериментів тощо.

Сюди ми, в першу чергу, відносимо електронне навчання (e-learning): електронні навчальні матеріали (ЕНМ), мультимедійні підручники, віртуальні симулятори – відтворювачі реальних експериментів, лабораторні роботи дистанційного керування, системи управління комп'ютерним тестуванням тощо.

Що ж стосується управлінської діяльності в системі освіти, то це будуть засоби проведення навчально-адміністративної роботи, а саме формати і засоби підтримки електронних навчальних матеріалів, засоби діагностики успішності навчання, мережеві засоби комунікації (електронна пошта (e-mail), чат, форум, системи обміну файлами, відеоконференції та ін.).

Звернемо також увагу на систему управління Moodle, це інтерфейс користувача, засоби проведення навчально-адміністративної роботи, засоби створення й підтримки електронних навчальних матеріалів, засоби діагностики успішності, мережеві засоби комунікації для проведення навчальної роботи та ін.

При застосуванні комп'ютерних технологій в управлінні освітніми закладами є багато позитивного, а саме: комп'ютерні технології розширюють можливості програмного навчання; колір, графіка, мультиплікація, музика, відео викликають інтерес в здобувачів до навчального матеріалу, підвищують ефективність сприймання інформації; за допомогою комп'ютера можна краще пояснити принципи дії складних механізмів і машин; комп'ютерні технології відкривають доступ до баз даних та ін..

До недоліків застосування комп'ютерних технологій можна віднести: недостатнє володіння з боку управління освітнім закладом; недостатню вмотивованість в роботі зазначеного напрямку; недостатній рівень цифрової компетентності самого управлінця; незнання прийомів, основних принципів розв'язування певної професійної задачі, де за допомогою комп'ютерних технологій пропонується виконати певний крок в розв'язуванні; не володіння стратегічним уявленням про шляхи розв'язування професійної проблеми або

завдання за допомогою певної комп'ютерної технології та ін. [6]. Якщо управлінець освітніми закладами сам не відчуває потреби в оволодінні комп'ютерними технологіями, займає пасивну позицію невтручання, то дуже великий відсоток педагогічних працівників не включиться в цей процес. Але освоїти комп'ютер ще не означає бути готовим застосовувати його в навчальному процесі. Для цього необхідно: мати уявлення про можливості практичної реалізації навчання та виховання в конкретних умовах; використовувати сучасні мультимедійні технології; володіти методикою застосування інформаційно-комунікативних технологій [7].

Виникає надмірна категоричність у випадках, коли комп'ютером не сприймається оригінальний, творчий розв'язок певної проблеми або задачі, не передбачений у програмі, нестійкість до неправильних дій – неправильно введені дані або невідповідність введених даних умовам задачі можуть викликати виведення неправильної відповіді або порушення в роботі програми; неадекватність оцінювальних суджень у випадках, коли за програмою оцінюються відповіді без врахування їх історії та ін. [11].

У комп'ютерних технологіях, які застосовуються в системі управління освітніми закладами, є широкий спектр засобів для використання. Всі вони можуть бути поділені на три основні категорії, на базі яких організовується система електронного навчання: електронні навчальні матеріали (ЕНМ); комп'ютерні тестові системи (КТС); системи управління навчанням (СУН); електронні навчальні матеріали, які формують інформаційне наповнення навчального предмета (e-content) та ін. До цих матеріалів належать: електронні підручники та матеріали; електронні розробки; бази даних і знань; засоби для набуття практичних навичок (віртуальні та дистанційні лабораторії, практикуми, комп'ютерні тренажери) та ін.

Комп'ютерні технології, які найбільш часто застосовуються в системі управління освітніми закладами, можна розділити на дві групи: 1) мережеві технології, що використовують локальні мережі та глобальні мережі Internet (електронні варіанти методичних рекомендацій, посібників, сервери дистанційного навчання, що забезпечують інтерактивний зв'язок через Internet, в тому числі в режимі реального часу, навчання в режимі он-лайн); 2) технології, орієнтовані на локальні комп'ютери (програми, комп'ютерні моделі реальних процесів, демонстраційні програми, електронні задачники, контролюючі програми, дидактичні матеріали); 3) технології, які дозволяють за допомогою комп'ютера інтегрувати, обробляти і водночас відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби і способи обміну інформацією, називаються мультимедійними. Ці засоби, в яких використовується аудіо-візуальний формат, надають такі можливості, які традиційні методичні рекомендації надати не можуть.

Серед сучасних комп'ютерних технологій в управлінців освітніми закладами можна, наприклад, виділити такі: створення дидактичних посібників за

допомогою застосунків Canva та PicMonkey; створення тематичного каталогу Інтернет-ресурсів в застосунку Padlet; створення електронних навчально-методичних комплексів за допомогою програмного продукту Microsoft Office Front Page; створення електронних тестів за допомогою Google Forms та Kahoot; метод проектів і бюлетені Microsoft Publisher; розробка навчальних занять та позакласних заходів з використанням Інтернет-ресурсів та інші.

Використання комп'ютерних технологій в якості засобу формування цифрової компетентності управлінця освітнім закладом, удосконалює будь-який сучасний навчально-виховний процес, підвищує його ефективність і якість. При цьому забезпечується: реалізація можливостей програмно-методичного забезпечення, моделювання професійних ситуацій, здійснення тренування, контролю за результатами діяльності педагогів та здобувачів; використання об'єктно-орієнтованих програмних засобів або систем (наприклад, системи підготовки текстів, електронних таблиць, баз даних, системи перевірки та контролю, контрольні завдання) з метою формування культури комп'ютерної діяльності; реалізація можливостей систем штучного інтелекту в процесі застосування цифрових інтелектуальних систем, використання комп'ютерних технологій в якості інструменту пізнання навколишньої дійсності та самопізнання; використання комп'ютерних технологій як засобу розвитку особистості самого управлінця; використання комп'ютерних технологій як засобу комунікацій з педагогами та здобувачами освіти; поширення та застосування передових цифрових технологій в роботі освітнього закладу; використання комп'ютерних технологій в якості засобу автоматизації процесів контролю, корекції результатів професійної діяльності, комп'ютерного тестування та психодіагностики; використання комп'ютерних технологій в якості засобу автоматизації процесів обробки результатів експериментальних даних і управління певним обладнанням.

Все це сприяє формуванню та розвитку цифрової компетентності управлінця освітнім закладом. Одним з реальних шляхів підвищення рівня якості їх професійної діяльності є розробка науково обґрунтованих методичних систем навчання з навчальних дисциплін, що сприяло б активізації навчально-пізнавальної, науково-дослідницької діяльності управлінця освітнім закладом, розкриттю їх творчого потенціалу.

Висновки. Створення освітньо-наукового інформаційного, комп'ютерного середовища в освітньому закладі дозволить ефективно використовувати комп'ютерні технології для проведення навчальних занять, контролюючих заходів і, особливо для самостійної роботи при очній та дистанційній формах навчання.

Таким чином, комп'ютерні технології в системі управління освітнім закладом – це такий педагогічний інструмент, повноцінне використання якого відкриває перспективи формування цифрової компетентності всіх членів педагогічного колективу. Тому необхідно в системі управління освітнім

закладом, впроваджуючи комп'ютерні технології у педагогічний процес, відтворювати і передавати досвід минулої та сучасної культури, досягнень в економіці, техніці, готувати молодь до майбутньої професійної та виробничої діяльності, забезпечувати набуття здобувачами освіти фундаментальних і технічних знань, високих моральних якостей особистості, розвивати інтелектуальний і творчий потенціал, винахідливість, ініціативу, почуття нового, здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються, створювати умови для самостійної науково-дослідницької діяльності.

Володіння комп'ютерними технологіями значно індивідуалізує кожну особистість, збільшує швидкість і якість засвоєння знань, умінь професійної діяльності, дозволяє істотно посилити практичну спрямованість, розвинути творчі здібності, а також навчити їх самостійно мислити і активно, творчо працювати.

Література:

1. Боднар О. С. Менеджмент педагогічного персоналу загальноосвітнього навчального закладу (Рекомендований Міністерством освіти і науки, молоді і спорту) / О.С. Боднар, І.Г. Запорожан, А.Й. Романюк. — Тернопіль: Астон, 2011. — 312 с.
2. Гадецький М. В. Організація навчального процесу в сучасній школі: навчально-методичний посібник / М. Гадецький [для вчителів, керівників навчальних закладів, слухачів ІПО]. Харків: Веста, 2004. С. 19–23.
3. Управління загальноосвітніми навчальними закладами як активними системами: моделі та механізми: монографія / Л. Калініна, В. Мелешко, І. Осадчий, Л. Паращенко, М. Топузов / За наук. ред. Л. Калініної. Київ : Педагогічна думка, 2018. 224 с.
4. Управління закладом освіти: Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, О.С. Боднар, В.В. Радул, О.М. Старокожко, Ю.І. Кондратенко. 2-е вид. перероб. і допов. Бердянськ: БДПУ, 2022. 506 с.
5. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом: навч. посіб. К.: Знання, 2016. 365 с.
6. Гуревич Р. С. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, досвід, проблеми // Зб.наук.праць Вип. 47. Київ-Вінниця, 2016. 323 с.
7. Жалдак М. І. Проблеми інформатизації навчального процесу в школі і в вузі // Педагогічна і психологічна науки в Україні. Збірник наукових праць до 15-річчя АПН України у 5 томах./Том 2. Дидактика, методика, інформаційні технології
8. Овчарук О. В. Розвиток компетентнісного підходу: стратегічні орієнтири міжнародної спільноти // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. К.: «К. І. С.», 2004. 112 с.
9. Новий тлумачний словник української мови: в трьох томах. Т. 3. Видання друге, виправлене / укладачі В. Яременко, О. Сліпушко. К.: Аконт, 2001. 862 с.
10. Маслов В. І. Наукові основи та функції процесу управління загальноосвітніми освітніми закладами: навчальний посібник. Тернопіль, Астон, 2007. 150 с.
11. Комп'ютерні технології в освіті: навч. посібн. / Ю. С. Жарких, С. В. Лисоченко, Б. Б. Сусь, О. В. Третяк. — К.: Видавничополіграфічний центр "Київський університет", 2012. — 239 с.

References:

1. Bodnar, O.S., Zaporozhan, I.H., & Romaniuk, A.Y. (2011). *Menedzhment pedahohichnoho personalu zahalnoosvitnoho navchalnoho zakladu [Management of educational staff of secondary educational institutions]*. Ternopil': Aston. [in Ukrainian].
2. Hadetskyi, M.V. (2004). *Orhanizatsiia navchalnoho protsesu v suchasni shkoli: Navchalno-metodychnyi posibnyk [Organization of the educational process in the modern school: Teaching and methodological guide]* Kharkiv: Vesta. [in Ukrainian].
3. Kaliniina, L., Meleshko, V., Osadchy, I., Parashchenko, L., & Topuzov, M. (2018). *Upravlinnia zahalnoosvitnymi navchalnymi zakladamy yak aktyvnymi systemamy: Modeli ta mekhanizmy [Management of secondary educational institutions as active systems: Models and mechanisms]*. Kyiv: Pedahohichna Dumka. [in Ukrainian].
4. Nemchenko, S.H., Kryzhko, V.V., Bodnar, O.S., Radul, V.V., Starokozhko, O.M., & Kondratenko, Yu.I. (2022). *Upravlinnia zakladom osvity: Pidruchnyk dlia zdobuvachiv druhoho rivnia osvity pedahohichnykh universytetiv [Management of educational institutions: Textbook for Master's degree students of pedagogical universities] (2nd ed., revised and updated)*. Berdians'k: BDPu. [in Ukrainian].
5. Khrikov, Ye.M. (2016). *Upravlinnia navchalnym zakladom: Navchalnyi posibnyk [Management of educational institutions: Teaching guide]*. Kyiv: Znannia. [in Ukrainian].
6. Hurevych, R.S. (2016). *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia u pidhotovtsi fakhivtsiv: Metodolohiia, dosvid, problemy [Modern information technologies and innovative teaching methods in training specialists: Methodology, experience, problems]*. In *Zbirnyk naukovykh prats [Collection of Scientific Works]* (Vol. 47, pp. 323). Kyiv-Vinnytsia. [in Ukrainian].
7. Zhaldak, M. I. (n.d.). *Problemy informatyzatsii navchalnoho protsesu v shkoli i v vuzi [Problems of informatization of the educational process in schools and universities]*. In *Pedahohichna i psykholohichna nauky v Ukraini: Zbirnyk naukovykh prats do 15-richchia APN Ukrainy [Pedagogical and Psychological Sciences in Ukraine: Collection of Scientific Works for the 15th Anniversary of the Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine]* (Vol. 2, pp. 227-245). [in Ukrainian].
8. Ovcharuk, O.V. (2004). *Rozvytok kompetentnisnoho pidkhodu: Stratehichni oryentyry mizhnarodnoi spilnoty [Development of the competency-based approach: Strategic orientations of the international community]*. Kyiv, Ukraine: K.I.S. [in Ukrainian].
9. Yaremenko, V., & Slipushko, O. (Eds.). (2001). *Novyi tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy [New explanatory dictionary of the Ukrainian language]* (Vol. 3). Kyiv: Akonit. [in Ukrainian].
10. Maslov, V.I. (2007). *Naukovi osnovy ta funktsii protsesu upravlinnia zahalnoosvitnimi osvitnimi zakladamy: Navchalnyi posibnyk [Scientific foundations and functions of the management process of secondary educational institutions: Teaching guide]*. Ternopil': Aston. [in Ukrainian].
11. Zharkikh, Y.S., Lysochienko, S.V., Sus', B.B., & Tretyak, O.V. (2012). *Kompiuterni tekhnolohii v osviti: Navchalnyi posibnyk [Computer technologies in education: Teaching guide]*. Kyiv: Vydavnychopolihrafichnyi tsentr "Kyivskiy universytet". [in Ukrainian].

